

Eesti Vabariigi Põhiseadusliku Assamblee
II toimkonnale laekunud ettepanekud

Ettepanek	Esitaja	Toimkonna seisukoht
1. §8 jätta alles esimene lause.	Ü.Uluots	Ei arvestata
2. §13. Teine lõige välja jätta.	"	Ei arvestata
3. §18 kolmas lõige muuta "Keelatud on ühingud ja liidud, millede sihiks on Eesti suve- räänsusest loobumine".	"	Varem arves- tatud
4. §22. Teine lõige, teine lause välja jätta. Kolmas lõige välja jätta.	"	Osaliselt arvestatud Varem arvestatud
5. §26. Teine lõige, viimane lause välja jätta.	"	Ei arvestata
6. §29. Teine ja kolmas lõik välja jätta.	"	Ei arvestata
7. §31 välja jätta.	"	Ei arvestata, kuid teksti muudeti.
8. §34 sõna - õiguskantsler - välja jätta.	"	Ei arvestata
9. §34 viimane lõige välja jätta.	"	Varem arvestatud, aga vajab uuesti sisse toomist
Lisada uued paragrahvid:		
10. Eesti kodanikud on välisrii- riikides Eesti Vabariigi kaitse all.	"	Tehtud ettepanek I toimkonnale
11. Kellelegi ei või mõista ras- kemat karistust kui see, mida oleks võinud kohaldada teo toimepanemise ajal. Kui seadus kehtestab pärast teo toimepa- nemist kergema karistuse, kohal- datakse kergemat karistust ka antud isiku suhtes.	"	Arvestatud

<p>12. Kohtuistungid on avalikud.
Kohus võib seadusega ettenähtud korras oma istungi või osa sellest kuulutada kinniseks riikliku või ärisaladuse, kõlbluse ja inimese eraelu kaitseks.
Kohtuotsus kuulutatakse avalikult.</p>	Ü.Uluots Peaks kajastuma alamastme seaduses
13. Õigusvastaselt tekitatud kahju hüvitatakse seaduses ettenähtud korras.	" Arvestatud
14. Seadus kaitseb igaühe au ja vääriskust.	" Ei arvestata, kogu põhiseadus kaitseb
<p>15. Igaühel on õigus takistamatult kinni pidada oma arvamustest ja veendumustest.
Veendumustega ei saa vabandada õiguserikkumist. Kedagi ei saa veendumuste eest võtta õiguslikule vastutusele.</p>	" Varem arvestatud
16. Kodaniku vabatahtliku nõusolekuta on keelatud kanda registrisse andmeid tema veendumuste kohta.	" Teises sõnastuses varem arvestatud
17. Igaühel on õigus säilitada oma rahvus. Rahvuse tuvastamise korra määrab seadus.	" Varem arvestatud
18. Teadus ja kunst ning nende õpetused on vabad.	" Varem arvestatud
19. Töötajate ja tööandjate ühingu-tesse ja liitudesse kuulumine on vaba. Töötajate ja tööandjate ühendused võivad seista oma seaduslike huvide ja õiguste eest vahenditega, mida seadus ei keela. Streigiõiguse kasutamise tingimused ja korra määrab seadus. (Jätta välja §25 kolmas lõik). Kollektiivlepingute vabadust kaitseb seadus.	" Osaliselt varem arvestatud
20. Igaühel on õigus pöörduda märgukirjade, avalduste ja kaebustega riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning ametiisikute poole. Vastamise korra määrab seadus.	" Arvestatakse

21. Eestis viibivad välisriigi kodanikud ja kodakondsuseta isikud on kohustatud austama Eesti Vabariigi põhiseaduslikku korda ja täitma Eesti seadusi. Õiguse rikkumise korral kannavad nad vastutust Eesti Vabariigi seaduste järele. Ü.Uluots Varem arvestatud
- 22.82 jätta välja lause, mis puudutab 2.veebruari 1920.aastal Tartu rahulepinguga kehtestatud Eesti piiri, kuni pole lõplikult sõlmitud lepingut piiri kohta Vene Föderatsiooniga. S.Sovetnikov Kuulub I toimkonnale
- 23.84 lisada: "Eesti Vabariik ei anna oma kodaniku välja välisriigile väljaarvatud rahvusvaheliste kokkulepetega ettenähtud juhtudel. Eesti Vabariigi kodanikud on välisriikides Eesti riigi kaitse all". " -"
- 24.825 lisada järgmine tekst: "Sunniviisiline töö on keelatud. Sunniviisiliseks tööks ei loeta kohustuslikku ajateenistust, katastroofide tagajärgede likvideerimisele kaasaaitamist ja paranduslikke töid, mis on määratud vastavalt kohtuotsusele." " Arvestatud
- 25.828 lisada järgmine lause: "Igaüks on kohustatud järgima Eesti Vabariigi seadusi ja austama eestlaste ja Eestis elavate rahvusrühmade ja etniliste gruppide tavasid ja kombeid ning nende isikute rahvuslikku väarikust." " Arvestatud
26. Teen ettepaneku lisada järgmised paragrahvid: " Ei arvestata
- 26.1. Isikutel, kes asuvad Eesti Vabariigi territooriumil ja ei ole Eesti Vabariigi kodanikud, on kõik õigused ja vabadused, aga samuti kõik kohustused, mis on kehtestatud Eesti Vabariigi põhiseaduse ja seadustega ning rahvusvaheliste lepingutega, millega Eesti Vabariik on ühinenud.
- 26.2. Igaühel on õigus omandile: see õigus hõlmab vara valdamise, kasutamise ja käsutamise õiguse. " Varem arvestatud

- 26.3. Tööaja maksimaalse pikkuse, minimaalse iganädalase puhkeaja, minimaalse tasulise perioodilise puhkuse, aga samuti muud sotsiaalselt tähtsad tingimused selleks, et realiseerida õigust puhkusele, ning palgatöö sotsiaalsed tagatistised määrab kindlaks Eesti Vabariigi seadus. (See paragrahv peab järgne-
ma §-le 25). S.Sovetnikov Ei arvestata
- 26.4. Eesti Vabariigis alaliselt elavatel isikutel on õigus tasuta, aga samuti tasulisele kvalifitseeritud arstiabile. Seadus kehtestab selle õiguse realiseerimise korra. " Varem arvestatud
- 26.5. Eesti Vabariigi kodanikel on õigus materiaalsele kindlustatusele vanaduses ning haiguse, invaliidsuse ja toitja kaotuse puhul. Töötu abirahale on õigus kõigil, kel pole muid elatusvahendeid ja kes on jäänud tööta temast mitte olenevatel põhjustel. Selle õiguse realiseerimise korra ja tingimused määrab kindlaks seadus. " Varem arvestatud
27. Pean otstarbekohaseks paigutada eraldi alajaotusse kodanike ja teiste Eestis elavate isikute kohustused. Teen ettepaneku lülitada sellesse osasse järgmised paragrahvid: "
- 27.1. Igaüks on kohustatud osa võtma riigi ja omavalitsuste kulude katmisest, makstes seadusega kehtestatud korras makse ja lõive. " Ei arvestata
- 27.2. Iga Eestis elav isik on kohustatud kandma hoolt ajaloomälestiste ja muude kultuuriiväärtust omavate objektide säilitamise eest. " Ei arvestata
- 27.3. Igaüks, kes elab Eesti Vabariigis, on kohustatud hoidma loodust. Kehtestatud looduskaitse-
normide rikkumine on seadusega karistatav. " Arvestatakse

28. §21 lisada lõik:
Lastel on võrdne õigus saada abi ja hooldust ning areneda sõltumata sellest, kas nad elavad täis- perekonnas või üksikvanemaga, kas nad on lapsendatud või hooldatavad, kas nad on sündinud registreeritud või registreerimata abielust, kas nad on terved, puudega või haiged. L.Sööt Arvestatakse
29. §28 lisada 2.lõige:
Vastutus riigireetmise eest sätestatakse seadusega. E.Tupp Ei arvestata
30. Formuleerida uus §:
Kõigil on õigus tervislikule töö- ja elukeskkonnale. Terve ja kultuuritraditsioone austava keskkonna tagamine on riigi ja omavalitsuste ning Eestis tegutsevate juriidiliste ja üksikisikute kohus. A.Tarand Arvestatakse
31. §8 2.lõige välja jätta. K.Kama Ei arvestata
32. §15 lisada: Eestis ei ole riigikirikut " Varem arvestatud
33. §20 2.lõige muuta:
"Teadusasutused ja kõrgkoolid on autonoomsed seaduslikul alusel kinnitatud põhikirjaga ettenähtud piirides". " Arvestatud
34. §21 asendada J.Raidla eelnõu §36 " Varem arvestatud ja täiendatud
35. §22 asendada 2. ja 4.lõige J.Raidla eelnõu §37 2. ja 4.lõiguga. " Ei arvestata
Jätta välja §22 5.lõige.
36. §27 2. ja 3.lõige asendada:
Riiklik abi vanaduse, töövõime- tuse, toitja kaotuse või puuduse korral määratakse seadusega. " Osaliselt arvestatud (II lause)
Riik toetab vabatahtlikkuse ja omavalitsuslikku hoolekannet.

37. §28 asendada: K.Kama Varem arvestatud
Eesti kodanikud on kohustatud
järgima põhiseaduslikku korda
ning kaitsma Eesti iseseisvust.
38. §33 välja jätta. " Arvestatud
39. §34 välja jätta. " Ei arvestata
40. Lisada J.Raidla eelnõust §49. " Ei arvestata
§34 on konk-
reetsem
41. §5 taastada II peatükis L.Hänni Ei arvestata,
I toimkond §4 lisada
vastav lõik

6.novembril 1991

Toimkonna esimees

Vardo Rumessen